

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ**

В Ъ П Р О С Н И К

**ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ”
2022 година**

*Въпросникът за държавен изпит е утвърден от
Факултетния съвет на Стопанския факултет
на 18.01.2022 г. (Протокол № 1/24.01.2022 г.) и
влиза в сила за випуск 2021/2022 и всички
следващи.*

ОБЩИ УСЛОВИЯ:

- Сесиите за държавен изпит са две: юлска и септемврийска.
- Преди всяка сесия на сайта на Стопанския факултет се обявяват промени в правилата и процедурите за провеждането на държавните изпити.
- Студентът, който желае да се яви на съответната сесия, подава заявление до Учебния отдел на Стопанския факултет (Инспектор студенти – ОКС „Магистър“), в срокове и по начин, които се оповестяват на сайта. Задължително се прилагат две снимки (паспортен формат), надписани на гърба с трите имена на студента и факултетния му номер.
- До държавен изпит се допускат студентите, които успешно са положили всички изпити от следването и оценките им са нанесени в Главната книга. Справката за допускане се изготвя служебно от Учебен отдел.
- Всеки студент трябва задължително да носи студентската си книжка на държавния изпит.
- Забранено е носенето и използването на телефони и други мобилни устройства. По време на изпита те трябва да бъдат изключени и прибрани.
- Изпитът е писмен и се провежда в две части по 75 минути с 15 мин. почивка между тях. Не се допуска излизането от залата по време на изпита.
- Изпитът е анонимен и се провежда в съответствие с правилата за анонимност.
- В първата част на изпита студентите решават тест със затворени въпроси. Във втората част на изпита студентите отговарят на отворени въпроси.
- Крайната оценка от изпита е средноаритметична от оценките на двете части, но ако едната от двете оценки е „слаб 2“, крайната оценка също е „слаб 2“.

1. Същност на управлението – кибернетичен подход; социологически подход.
2. Развитие на управленската мисъл. Класически подход (Фредерик Тейлър, Анри Файол, Макс Вебер). Школа на „човешките отношения” (Мери Паркър Фолет и Елтън Мейо). Системен подход. Ситуационен подход.
3. Организацията като обект на изследване. Подходи към определянето и интерпретирането на организацията. Организацията като система.
4. Класически организационни структури – линейна структура, функционална структура, линейно-щабна структура, линейно-функционална структура. Интегрирана проектно-групова структура. Матрична структура (силна матрица). Петте компонента на организационните структури и пентагон на Хенри Минцбърг.
5. Формулиране на целите в организацията. Дърво на целите.
6. Управленското решение. Същност. Видове управленски решения. Етапи на процеса на вземане на решение.

7. Основни дейности, чрез които се осъществява управлението – планиране, организиране, ръководство, контрол.
8. Планирането като функция на управлението. Същност на планирането. Необходимост от планиране. Ползи от планирането. Потенциални недостатъци на планирането. Стратегически и оперативен план.
9. Мотивационни теории, основаващи се на потребностите на хората – теория на Маслоу, теория на Хърцбърг и теория на Алдерфер. Основна идея на мотивационните теории, основаващи се на очакванията – теория за очакванията на Вруум. Основна идея на мотивационните теории, основаващи се на социалните сравнения.
10. Лидерството – същност и основни характеристики. Лидерство и ръководство.
11. Ръководен стил и модели на ръководния стил – едномерен модел на Левин, едномерен модел на Танненбаум/Шмид, двумерен модел на Блейк и Моутън (мениджърска решетка), тримерен модел на Реддин, четимерен модел на Бланчърд и Хирси и многомерен модел на Ликерт (четири мениджърски системи – 4М).
12. Изграждане и развитие на ефективни работни екипи.
13. Общуването в организацията.
14. Култура на организациите.
15. Управление на организационните конфликти.
16. Управление на човешките ресурси и управление на персонала в организацията – същност и съдържание на понятията, основни функции.
17. Планиране на персонала.
18. Проектиране на длъжностите. Длъжностна характеристика.
19. Набиране и подбор на персонал.
20. Същност и цели на оценяването на персонала.
21. Обучение и квалификация на персонала на организацията.
22. Кариера и планиране на кариерата на кадрите в организацията.
23. Оценка на работните места – основа за формиране на системата за възнаграждение.
24. Възнаграждение и стимулиране на персонала в организациите.
25. Анализ на работните условия, оценка на рисковете, осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.
26. Основни идеи на доктрината TQM (управление чрез тотално качество) – същност и развитие.
27. Модел за организационно съвършенство на Европейската фондация по управление на качеството (EFQM Excellence Model).
28. Същност на LEAN мисленето. Основни идеи.
29. ТОП инструменти за управление на бизнеса (актуално състояние въз основа на проучванията на Bain&Co).
30. Концепцията на маркетинга. Стратегическите решения в маркетинга. Маркетингово проучване.
31. Продуктов жизнен цикъл. Сегментиране на пазара и позициониране на продукта.
32. Маркетингов микс. Продуктова политика. Дистрибуция. Ценови стратегии. Комуникационен микс.

Литература:

1. Ангелов А. (2009) Основи на управлението, С., Изд. „ТониТ“.
1. Борисов, Б., Ц. Давидков (2008) От управление на качеството към съвършенство на организацията. С., СУ-СтФ.
2. Бънкова А. (2013) Управление на организациите и организационните мрежи. С., УИ „Св. Климент Охридски“.
3. Бънкова, А. (2004) Организационната теория и проектирането на организации, ИПЗ на Техническият университет-София, филиал Пловдив
4. Ведър, Й., О. Ведър (2016) Бизнес реторика. Въведение в деловата комуникация. МВБУ, Ботевград.
5. Ведър, О. (2014) Управление на човешките ресурси, С., УИ „Св. Кл. Охридски“.
6. Давидков, Ц. (2009) Национална и организационни култури. С., СУ-СтФ.
7. Давидков, Ц. (2019) Изследвания върху културите. Културни ориентири на управлението. С., СУ – СтФ.

8. Давидков, Ц. (2021) Управление на организациите (учебник и работна тетрадка). С., СУ-СтФ.
9. Джонев, С., П. Димитров (2014) Организационно консултиране: мениджмънт; управление на човешките ресурси. Т. 1, 2, 3. С.
10. Илиева, С. (2009) Ценности и трудова мотивация. С., УИ „Св. Климент Охридски“.
11. Каменов, Б. (2011) Управление на възнагражденията. С., „Сиела“.
12. Кръстева, Н. (2013) Съвременен маркетинг, том 1 и том 2, С., „Авангард прима“.
13. Кръстева Н. и др., (2019) Дигитален маркетинг. Въведение, том 1, С., „Авангард Прима“.
14. Кръстева Н. и др., (2019) Дигитален маркетинг. Стратегическо планиране на дигиталния маркетинг, том 2, С., „Авангард Прима“.
15. Кръстева Н. и др., (2019) Дигитален маркетинг - изкуствен интелект и потребителско поведение, том 3, С., „Авангард Прима“.
16. Михайлова, И. (2021) Конфликти и тяхното управление в организацията. София: УИ „Св. Климент Охридски“.
17. Михайлова, И. (2021) Управленски стратегии за намеса в конфликти между служители. София: УИ„Св. Климент Охридски“.
18. Нелсън, Д. & Куик, Д. К. (2017). Организационно поведение: науката, реалният свят и Вие. С., „Изток-Запад“.
19. Паунов М. (2012) Трудова мотивация. С., „Сиела“.
20. Паунов, М. Организационно поведение. С. (всички издания).
21. Сотирова, Д., И. Георгиева (2013) Организационно поведение. С.
22. Уомак, Д., Д. Джоунс (2015) LEAN мислене: как да печелим повече с по-малко усилия. С., Изд. REXINTEGRA
23. Фърман, Е. (2012) Индивидуални различия на работното място. С.
24. Bain & Company (2015) management Tools & Trends 2015
<https://www.bain.com/insights/management-tools-and-trends-2017/>
25. Cole, G. A. Organisational Behaviour. L. (всички издания)
26. Darrell, R. (2015) Management Tolls 2015: an executive’s guide. <http://www.efqm.org/>
27. Mullins, L. Management and Organisational Behaviour. L. (всички издания)
28. Robbins, St. and D. DeCenzo (2008). Fundamentals of Management. Essential Concepts and Applications. Sixth Edition, Pearson.
29. Robbins, St., M. Coulter, D. DeCenzo (2017) Fundamentals of Management. Tenth Edition Pearson.

Катедра „Стопанско управление“, януари 2022 г.